

**Miejska Szkoła Podstawowa z
Oddziałami Integracyjnymi nr 2
im. Karola Miarki w Knurowie
44 – 190 Knurów ul. T. W. Wilsona 22
tel. /fax+48 32 235 27 27,
NIP 969-00-33-423, Regon 000727200**

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY
W ROKU SZKOLNYM
2023/2024**

Podstawa programu: aktualna diagnoza potrzeb środowiska szkolnego na rok szkolny 2023/2024

Obszary modyfikacji:

Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka w Miejskiej Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Karola Miarki w Knurowie – zweryfikowano

Strategie oddziaływań wychowawczych – zaktualizowano

Cele programu - zmodyfikowano

Plan działań wychowawczo – profilaktycznych w roku szkolnym 2023/2024 – zmodyfikowano

I. PREAMBUŁA

Miejska Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Karola Miarki w Knurowie jest placówką publiczną ogólnie dostępną. Autorzy niniejszego programu, za ustawodawcą, przez **wychowanie** rozumieją: wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i duchowej, które powinno być wzmocnione i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt. 3 Ustawy Prawo oświatowe).

Program wychowawczo - profilaktyczny został zmodyfikowany w oparciu o diagnozę potrzeb środowiska szkolnego. Podstawą do stworzenia programu była analiza dotychczas podejmowanych oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych przez pracowników szkoły. Uwzględniono zarówno potrzeby uczniów, jak i ich rodziców/opiekunów prawnych, z uwzględnieniem specyfiki środowiska. Rodzina stanowi naturalne środowisko rozwoju każdego dziecka, jest pierwszym i najważniejszym źródłem norm i wzorców zachowań, dlatego w profilaktyce nie pomijamy roli rodziców jako partnera szkoły.

Niniejszy dokument zgodnie z zaleceniami zawartymi w **Programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły i placówki** przewiduje uporządkowanie oddziaływań profilaktyczno – wychowawczych, według sfer rozwoju. Do podstawowych sfer rozwoju należy zaliczyć, sfery: fizyczną, psychiczną (emocjonalną), intelektualną, społeczną i duchową.

II. WSTĘP

Na mocy przepisów art. 26 ustawy Prawo oświatowe, w każdym nowym roku szkolnym modyfikujemy i realizujemy Program wychowawczo - profilaktyczny naszej szkoły, przy aktywnej współpracy środowiska.

Przedstawiony w niniejszym opracowaniu program zawiera:

- treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów
- treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowanym do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną w szkole diagnozę, skierowane do uczniów, nauczycieli oraz rodziców

Modyfikacja programu w bieżącym roku szkolnym 2023/2024, uwzględni działania, które w systemowy sposób będą angażować wszystkich uczniów i ich rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.

W bieżącym roku szkolnym będziemy podejmować działania które mają na celu wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra. Skupimy się na rzetelnej diagnozie potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży.

III. PODSTAWY PRAWNE

Podstawą niniejszego programu są następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48, 53, 54, 70, 72).
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Europejska Karta Praw Człowieka.
4. Konwencja o Prawach Dziecka.
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe.
6. Karta Nauczyciela (szczególnie artykuł 6).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lutego 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
9. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.
10. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
11. Ustawia z dnia 15 kwietnia 2011 r. z późniejszymi zmianami o przeciwdziałaniu narkomanii.
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
13. Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, z późniejszymi zmianami
15. Rozporządzenie MEN z dnia 22 lutego 2019 r. z późniejszymi zmianami w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r., z późniejszymi zmianami w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. z późniejszymi zmianami w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
18. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach.
20. Rozporządzenie MEiN z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych.
21. Rozporządzenie MEiN z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.
22. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

- Zalecenia zawarte w literaturze fachowej rekomendowanej przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, m.in.: Gaś, Z. B., Poleszak, W. (2017). Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo - profilaktyczny szkoły. Wydawnictwo ORE: Warszawa.

IV. PODSTAWOWE KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

- a) Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
- b) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- c) Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
- d) Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
- e) Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
- f) Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- g) Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- h) Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
- i) Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
- j) Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

V. ODWOŁANIE DO WARTOŚCI

Zgodnie z założeniami programu **ustalenie wartości istotnych dla społeczności szkolnej** jest kluczowym elementem jego opracowania i modyfikacji. Modyfikując program, wzięliśmy więc pod uwagę wartości szczególnie ważne dla całej społeczności, czyli uczniów, rodziców, nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych, z uwzględnieniem możliwości wystąpienia odmiennych uwarunkowań kształcenia, opieki i wychowania w roku szkolnym 2023/2024.

Z punktu widzenia aksjologii **wartość** to (...) wszystko, co cenne i godne pożądaniami, co stanowi cel dążeń ludzkich, co uważane jest za ważne oraz sprzyjające i w takiż sposób urzeczywistniane (...). Pod pojęciem wartości może ukrywać się zarówno ideał, jak i potrzeba, przeżycie czy po prostu cel.

Proces wychowania w Miejskiej Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Karola Miarki w Knurowie zmierza ku takim wartościom jak: **szacunek, dobro, tolerancja, odpowiedzialność, prawda, piękno, współpraca i samodzielność, zdolność do podejmowania decyzji**. Wartości te, przyjęte przez społeczność szkolną pozwalają na tworzenie wizji i misji naszej szkoły, sprzyjającej wychowaniu. Stanowią także podstawę tworzenia sylwetki naszego absolwenta, na co mają wpływ wspólne oddziaływania rodziców i pracowników szkoły.

Przesłanie programu szkoły:

Wiemy, że każde dziecko jest inne.

Świat jest jeden, choć różny dla każdego dziecka.

Chcemy integrować to co w świecie najcenniejsze!

Chcemy pomagać w rozumieniu świata,

uczyć szacunku i miłości do niego.

*Będziemy pogłębiali to co uczeń zdobył, umożliwiali mu doświadczenie
i przekazywali techniki uczenia się.*

Każdy z nas powinien mieć takie miejsce, gdzie może być sobą,

gdzie jest wolny od krzywd i niebezpieczeństw,

gdzie może się nie bać i oddychać pełną piersią.

Chcemy by jednym z takich miejsc była dla uczniów nasza szkoła.

VI. WIZJA SZKOŁY

Szkoła podstawowa kształci uczniów w ramach rozwijania najważniejszych umiejętności:

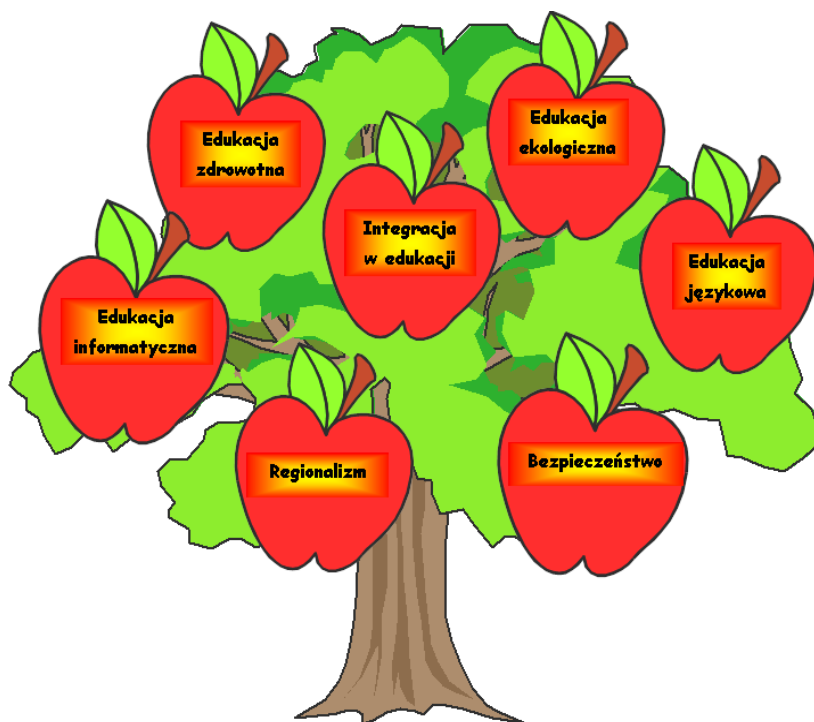
- sprawnego komunikowania się w języku polskim oraz językach obcych nowożytnych;
- sprawnego wykorzystywania narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także myślenia matematycznego;
- poszukiwania, porządkowania, krytycznej analizy i wykorzystywania informacji z różnych źródeł;
- kreatywnego rozwiązywania problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowania;
- rozwiązywania problemów, również z wykorzystywaniem technik mediacyjnych;
- pracy w zespole i społecznej aktywności;
- aktywnego udziału w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju

Jesteśmy bezpieczną i przyjazną dla uczniów szkołą, w której:

- wyrównujemy szanse edukacyjne poprzez indywidualizację procesu nauczania i wychowania;
- stosujemy skuteczne metody pracy dydaktycznej z wykorzystaniem ich różnorodnych form;
- zapewniamy wszechstronny rozwój ucznia pełnosprawnego i niepełnosprawnego;
- wspieramy uczniów w rozpoznawaniu predyspozycji i określaniu drogi ich dalszej edukacji;
- kształtujemy pozytywne postawy społeczne i przygotowujemy uczniów do pełnienia różnych ról społecznych;
- tworzymy życzliwy i przyjazny klimat;
- zapewniamy uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego;
- rozwijamy postawę szacunku dla dziedzictwa narodowego oraz poczucie przynależności do społeczności europejskiej;
- szeroko promujemy edukację prozdrowotną, ekologiczną, informatyczną i językową
- dbamy o ścisłą i aktywną współpracę z rodzicami i społecznością lokalną
- dbamy o rozwój zawodowy nauczycieli poprzez ciągłe doskonalenie kompetencji zawodowych

- uwzględniamy uwarunkowania wynikające z przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID – 19, zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Ministerstwa Edukacji i Nauki

Wiodące kierunki pracy szkoły: - owoce naszej pracy:

VII. MISJA SZKOŁY

Wzrastać to znaczy przyjmować odpowiedzialność za siebie i innych

(Jean Vanier)

W szkole bezpiecznej i przyjaznej uczniowi chcemy kształtować człowieka ciekawego świata, tolerancyjnego wobec odmienności, twórczego i odpowiedzialnego. Uczniowie naszej szkoły mają możliwość rozwoju we wszystkich sferach osobowości. Przygotowują się do wypełniania obowiązków rodzinnych i społecznych w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji i sprawiedliwości.

Wartościami nadrzędnymi, przyjętymi w naszej szkole są dobro, szlachetna postawa, szacunek do drugiego człowieka, tolerancja, odpowiedzialność za siebie i innych, samodzielność w podejmowaniu działań oraz tworzenie wspólnoty uczniów, nauczycieli i rodziców, wynikającej ze współpracy i wzajemnego zaufania.

VIII. MODEL ABSOLWENTA

Absolwent oddziału przedszkolnego:

- jest otwarty i tolerancyjny, życzliwie nastawiony do innych osób;
- posiada wiedzę i umiejętności dostosowane do swoich możliwości;
- jest przygotowany do wypełniania obowiązku szkolnego;
- odpowiada za swoje zachowanie;
- jest zaciekawiony nowościami, aktywny i kreatywny;
- zna swoje miejsce w świecie, symbole narodowe;
- zna swoje zalety;
- potrafi komunikować się zarówno z rówieśnikami jak i dorosłymi;
- dba o swoje zdrowie i bezpieczeństwo;
- okazuje wsparcie i pomoc innym osobom.

Absolwent szkoły podstawowej:

- sprawnie porozumiewa się w języku polskim oraz innych;
- wykorzystuje wiedzę matematyczną oraz informatyczną w życiu;
- umiejętnie poddaje ocenie różne informacje i potrafi wybrać rzetelne źródła;
- jest kreatywny w swoich działaniach;
- rozwiązuje problemy w sposób bezpieczny, stosując umiejętności społeczne i mediacyjne;
- potrafi pracować w zespole, jest tolerancyjny dla innych, integruje się i działa w grupie;
- dba o zdrowie oraz bezpieczeństwo swoje i innych;
- jest odpowiedzialny za własne działania;
- jest aktywny w życiu swojego regionu;
- zna swoje mocne strony, zalety i potrafi pracować nad sobą;
- jest przygotowany do podjęcia dalszego kształcenia w szkołach ponadpodstawowych.

IX. CELE PROGRAMU

Program naszej szkoły obejmuje szerokie spektrum oddziaływań, które mają służyć propagowaniu szeroko pojętego zdrowego stylu życia, promowaniu postaw prospołecznych oraz niwelowaniu skutków czy negatywnych następstw sytuacji kryzysowych. Cele programu możemy podzielić na ogólne i szczegółowe.

Cele ogólne:

- tworzenie bezpiecznej atmosfery w szkole;
- wzmacnianie u uczniów poczucia własnej wartości;
- uczenie i trenowanie zachowań asertywnych;
- rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie, w tym z włączeniem uczniów niepełnosprawnych i osób pochodzenia cudzoziemskiego;
- propagowanie zdrowego stylu życia;
- kreowanie pożądanych wzorców zachowań i postawy prospołecznej;
- kształtowanie postawy otwartości na potrzeby innych osób, zrozumienia i gotowości do udzielenia wsparcia;
- podnoszenie świadomości rodziców w zakresie rozwoju dzieci i młodzieży, w tym podejmowania działań profilaktycznych;
- podnoszenie u uczniów świadomości znaczenia rozwoju osobistego;
- podnoszenie wiedzy o zawodach i sytuacji na rynku pracy;
- zapoznanie z polskim systemem kształcenia oraz ofertą edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego.

Cele szczegółowe:

- ograniczenie negatywnych zjawisk w czasie zajęć lekcyjnych, np. przeszkadzanie nauczycielowi, uczniom, jedzenie w czasie lekcji, używanie telefonów komórkowych, itp.;
- podniesienie poziomu kultury osobistej uczniów;
- uczenie i trenowanie zachowań asertywnych;
- rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie, w tym z włączeniem uczniów niepełnosprawnych;

- kształtowanie postawy tolerancji, akceptacji i pomocy w stosunku do uczniów cudzoziemskich;
- do integracji z uczniami z Ukrainy, poznawanie kultury ich narodu i wspieranie ich w procesie adaptacji;
- kierowanie się dobrem wspólnym jako wartością nadrzędną;
- kształtowanie postawy zrozumienia, wsparcia, szlachetności w relacjach z innymi osobami;
- wzbudzanie w uczniach poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie i życie;
- wskazywanie na szkodliwość używek i zagrożeń jakie niosą za sobą uzależnienia/w tym uzależnienia od mediów cyfrowych;
- wskazywanie sposobów zdrowego spędzania czasu wolnego ;
- zwrócenie uwagi rodziców na sygnały ostrzegawcze pojawiające się w rozwoju psychofizycznym dzieci i młodzieży, w tym inspirowanie do lektury wartościowych pozycji traktujących o tej problematyce;
- natychmiastowe reagowanie środowiska rodzinnego na przejawy nierealizowania obowiązku szkolnego;
- nabywanie umiejętności niesienia pierwszej pomocy w sytuacji zagrożenia zdrowia i/lub życia ;
- podnoszenie poziomu świadomości w zakresie przyczyn i typów zachowań agresywnych, a także sposobów obrony przed nimi;
- budowanie w uczniach poczucia kontroli nad podejmowanymi działaniami i odpowiedzialności za nie;
- zapoznanie uczniów oraz ich rodziców/opiekunów prawnych z zasadami rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.

X. ODWOŁANIE DO ŚRODOWISKA

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, mamy obowiązek w każdym roku szkolnym dokonać diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka.

W celu utworzenia mapy środowiskowej czynników chroniących i ryzyka w naszej szkole, dokonaliśmy diagnozy potrzeb środowiska, w tym wyodrębniliśmy niezaspokojone potrzeby, które leżą u podłoża ryzykownych zachowań uczniów. W wyniku prowadzonych działań wychowawczo - profilaktycznych potrzeby te powinny ulec zaspokojeniu poprzez wprowadzenie nowych, pożądanych wzorców zachowań.

Przede wszystkim należy położyć większy nacisk na profilaktykę agresji i przemocy; na zachowania prozdrowotne, na uzależnienia (w tym uzależnienia cyfrowe) i zdrowe spędzanie czasu wolnego, świadome i celowe posługiwaniem się językiem we wszystkich możliwych sytuacjach, pokojowe rozwiązywanie konfliktów oraz kształtowanie postaw prospołecznych.

Ponadto, ujmując zagadnienia do tematyki godzin wychowawczych, należy uwzględnić poniższą tematykę:

- wsparcie dla kolegów z Ukrainy (formy integracji, pomocy w adaptacji, w nauce) – zgodnie z potrzebami;
- postawa patriotyczna;
- wychowanie do wartości i odpowiedzialności;
- identyfikowanie kryzysu u uczniów np. przy użyciu narzędzia diagnostycznego;
- udzielanie wsparcia w sytuacjach trudnych i kryzysowych;
- lęk, złość, wstyd, wina, smutek – rozpoznawanie emocji i radzenie sobie z nimi;
- agresja i przemoc;
- kultura słowa;
- używki, w tym środki psychoaktywne;
- kształtowanie szeroko pojętych zachowań prozdrowotnych, w tym związanych z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się COVID – 1;
- doradztwo edukacyjno – zawodowe.

XI. MAPA ŚRODOWISKOWA CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH I CZYNNIKÓW RYZYKA W MIEJSKIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI NR 2 W KNUROWIE

Grupy czynników	Czynniki chroniące wynikające z diagnozy	Rekomendacje	Czynniki ryzyka wynikające z diagnozy	Rekomendacje
Czynniki rodzinne	<p>Na dobrą atmosferę w swoim domu wskazuje ponad 70% ogółu badanych uczniów.</p> <p>Uczniowie wskazują na właściwe kontakty z rodziną, w tym najwięcej uczniów wskazuje, że w trudnych chwilach zwraca się w domu o pomoc do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mamy 2. do taty 	<p>Prowadzenie przez specjalistów w szkole wsparcia w zakresie poradnictwa wychowawczego</p> <p>Pomoc w podtrzymywaniu dobrych relacji dziecko – rodzice, tworzących kapitał życiowy i wzmacniających odporność</p>	<p>Nieliczni uczniowie określają atmosferę w swoim domu stwierdzeniem: bywa różnie.</p> <p>Niektórzy uczniowie ukrywają przed rodzicami własne negatywne doświadczenia – deklarują, że nie lubią rozmawiać o problemach i sami próbują je rozwiązywać (lub wolą wcześniej</p>	<p>Diagnozowanie środowiska ucznia – rozpoznawanie warunków życia i nauki .</p> <p>Prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców.</p>

<p>Czynniki związane ze szkołą oraz środowiskiem lokalnym</p>	<p>3. koleżanki, kolegi, bliskiego przyjaciela 4. rodzeństwa 5. babci lub dziadka 6.</p> <p>Uczniowie w szkole zwykle czują się bezpiecznie.</p> <p>Uczniowie uważają kontakty z rówieśnikami za pozytywne – zdarzało się jednak, że doświadczali przemocy słownej, fizycznej</p>	<p>psychiczną uczniów</p> <p>Pogłębienie diagnozy prowadzonej na terenie szkoły o problematykę związaną z jakością relacji rodzic – dziecko (z perspektywy teorii więzi i rezyliencji).</p> <p>Pomoc rodzinie w angażowaniu dzieci w działania prospołeczne.</p>	<p>rozmawiać z kimś spoza rodziny).</p> <p>Uczniowie wskazują na miejsca w szkole, w których nie czują się bezpiecznie - toalety, szafki, korytarze, Internet</p> <p>Uczniowie doświadczali form przemocy psychicznej bezpośredniej, jak np.: obrażanie, lub dokuczanie i w mniejszym zakresie aktów agresji fizycznej ze strony</p>	<p>Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu trudnych sytuacji</p> <p>Wzmocnienie monitoringu i nadzoru w miejscach szczególnie zagrożonych.</p> <p>Budowanie przyjaznego klimatu społecznego w klasie i szkole</p>
--	---	--	--	--

	<p>Uczniowie zgłaszają nieprzyjemne i niebezpieczne sytuacje nauczycielom i pracownikom szkoły</p>	<p>Realizacja programów wych. - profilaktycznych , w tym programów rekomendowanych przez MEiN</p>	<p>rówieśników (np. pobicie)</p> <p>Jako najczęściej spotykane w szkole niewłaściwe zachowania kolegów/ koleżanek, uczniowie wymieniają :</p> <p>dokuczanie innym, obrażanie, wyzwiska, wulgarne słownictwo, wyśmiewanie, rozmawianie na lekcjach, przeszkadzanie nauczycielom w prowadzeniu lekcji.</p>	<p>Rozmowy z uczniami na temat konsekwencji w wypadku stosowania przemocy.</p>
	<p>Ponad połowa uczniów zauważa, że sprawcy przemocy ponoszą konsekwencje .</p>	<p>Realizacja zajęć adekwatnych do realnych potrzeb uczniów, odpowiadających ich pozytywnym zainteresowaniom - zwracanie uwagi na</p>	<p>Uczniowie , nie wiedzą, czy sprawcy przemocy ponoszą konsekwencje .</p> <p>Niektórzy uczniowie deklarują, że</p>	<p>Kształtowanie postawy nieobojętności na sytuację człowieka potrzebującego pomocy, właściwej reakcji na sytuacje przemocowe –</p>

	<p>W sytuacjach nieprzyjemnych, trudnych, uczniowie wskazują jako osoby, które udzieliły im pomocy: rodziców – członków rodziny, wychowawców klas, pedagoga lub psychologa szkolnego, kolegów lub koleżanki</p> <p>Uczniowie nie posiadają wiedzy na temat palenia papierosów, spożywania napojów alkoholowych czy używania innych środków</p>	<p>bezpieczne formy spędzania czasu wolnego,</p> <p>Budowanie dobrych relacji między nauczycielem, a uczniem.</p> <p>Kształtowanie odpowiedzialności za drugiego człowieka.</p> <p>Tematyka godzin wychowawczych, spotkania z przedstawicielami SM, Policji, zajęcia ze specjalistami szkolnymi</p>	<p>sprawcy przemocy nie ponoszą konsekwencji.</p> <p>Niewielka część uczniów zauważa problem związany z: paleniem papierosów, piciem alkoholu przez uczniów w czasie wolnym.</p>	<p>lekcje wychowawcze, programy profilaktyczne, zajęcia ze specjalistami.</p> <p>Zapoznanie uczniów ze konsekwencjami i zachowań przemocowych (pedagog, psycholog, SM, Policja) oraz zapoznanie ze WSO dot. oceny zachowania (wychowawcy)</p> <p>Dostarczanie uczniom, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły aktualnej wiedzy o zagrożeniach występujących w środowisku</p>
--	--	---	--	---

	<p>odurzających na terenie szkoły</p>			<p>szkolnym i lokalnym, ze szczególnym - uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.</p>
	<p>Uczniowie w większości wskazują, że nie zdarzały się takie sytuacje, by byli namawiani przez innych uczniów do zapalenia papierosa, spożycia napoju alkoholowego lub użycia innych środków. Uczniowie zadeklarowali, że nie piją napojów</p>	<p>Realizacja zajęć, adekwatnych do realnych potrzeb uczniów, odpowiadających ich pozytywnym zainteresowaniom zwracanie uwagi na bezpieczne formy spędzania czasu wolnego.</p>	<p>Nieliczni uczniowie przyznają się do - palenia papierosów, natomiast żaden uczeń nie przyznał się do stosowania innych używek (alkoholu, narkotyków, energetyków...).</p>	<p>Zajęcia profilaktyczne dotyczące używania nikotyny. Zajęcia profilaktyczne dotyczące używania nikotyny.</p>

<p>Czynniki związane z bezpieczeństwem cyfrowym</p>	<p>alkoholowych i nie stosują innych używek.</p> <p>Większość uczniów – deklaruje, że nie poświęca swego całego czasu wolnego na telefon, komputer i gry. Kilku uczniów twierdzi, że poświęca tej czynności bardzo dużo czasu.</p> <p>Połowa uczniów nie doświadczyła agresji w Internecie .</p>	<p>Pogłębianie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych, uświadamianie niebezpieczeństw wynikających z palenia papierosów, spożywania alkoholu lub innych środków odurzających, popularyzowanie dobrego zachowania, dbania o swoje zdrowie i nabywanie umiejętności odcinania się od środowisk „toksycznych”</p> <p>Zajęcia a temat zdrowego trybu życia, atrakcyjnego</p>	<p>Nieliczni uczniowie deklarują, że korzystają z telefonu podczas przerw w szkole, mimo że jest to niezgodne ze statutem szkoły.</p> <p>Część uczniów spotkała się z agresją w Internecie:</p>	<p>Podjęcie działań ukierunkowanych na profilaktykę zachowania w sieci, stosowanie strategii informacyjnych – jak sobie radzić z agresją i przemocą internetową ze strony kolegów i koleżanek (filmy instruktażowe, psychoedukacja, trening asertywności) dostarczanie rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom szkoły aktualnej wiedzy o funkcjonowaniu uczniów w świecie wirtualnym</p>
--	--	---	---	---

<p>Czynniki indywidualne emocje i samopoczucie uczniów po powrocie do szkoły</p>	<p>Uczniowie są zadowoleni z relacji z innymi uczniami .</p> <p>Uczniowie w szkole są spokojni, zadowoleni, pogodni, dobrze śpią w nocy, nie skarżą się na dolegliwości somatyczne.</p> <p>O swoim samopoczuciu informują:</p>	<p>spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozpoznawanie potrzeb i zainteresowań uczniów, budowanie pozytywnych relacji, dobrego klimatu społecznego, konstruowanie atrakcyjnej oferty edukacyjnej,</p>	<p>wyzywiska, dokuczanie, obrażanie przez rówieśników, hejt, konflikty w grach. Ci uczniowie zwracali się o pomoc do rodziców jednak najczęściej nie prosili o pomoc nikogo.</p> <p>Część uczniów deklaruje, że od powrotu do szkoły po nauce zdalnej : odczuwają dolegliwości fizyczne, są bardziej niespokojni, częściej płaczą, bardziej się martwią, czują się samotni.</p>	<p>z uwzględnieniem zagrożeń związanych z nadużywaniem nowych technologii (zachowanie odpowiedniego poziomu higieny cyfrowej).</p> <p>Diagnozowanie samopoczucia ucznia.</p> <p>Prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców.</p> <p>Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu trudnych sytuacji związanych m.</p>
---	--	---	---	--

	<p>najczęściej: - mamę, tatę, opiekuna prawnego, babcię/dziadka, wychowawcę klasy. Uczniowie wskazują również swych przyjaciół lub innych nauczycieli jako osoby, które informują o stanie swego samopoczucia.</p>	<p>wychowawczej i profilaktycznej.</p> <p>Rozpoznawanie stanu emocjonalnego uczniów (dostępność wychowawców, pedagoga, psychologa szkolnego)</p> <p>Prowadzenie przez specjalistów w szkole wsparcia w zakresie poradnictwa wychowawczeg o, uświadamianie uczniom wpływu pandemii COVID-19 na ich zdrowie psychiczne i fizyczne.</p> <p>Integracja oddziałów klasowych,</p>		<p>in. z wpływem pandemii koronawirusa na zachowania i samopoczucie uczniów.</p> <p>Budowanie przyjaznego klimatu społecznego w klasie i szkole udział uczniów w zajęciach podnoszących kompetencje emocjonalno- społeczne w ramach pomocy psychologiczno –pedagogicznej.</p> <p>W razie potrzeby przyp ominanie zasad aktualnie obowiązujących w szkole, zaznajamianie z procedurami wynikającymi z istnienia zagrożenia</p>
--	--	---	--	---

		<p>budowanie dobrych relacji między nauczycielem, a uczniem.</p> <p>Objęcie wsparciem osób wycofanych, docenianie każdej aktywności.</p> <p>Realizacja zajęć, adekwatnych do realnych potrzeb uczniów.</p> <p>Prowadzenie zajęć uświadamiających problem depresji, trening radzenia sobie z emocjami, nauka empatii. Pomoc w podtrzymywaniu dobrych relacji dziecko – rodzice, tworzących kapitał życiowy i wzmacniających</p>		<p>pandemią COVID-19).</p>
--	--	--	--	----------------------------

<p>Sytuacja uczniów z Ukrainy</p>	<p>Uczniowie z Ukrainy deklarują, że zostali życzliwie przyjęci w szkole. Większość nie chciałaby zmienić szkoły.</p> <p>Twierdzą, że nikt im nie dokucza i mają w klasie polskich kolegów.</p> <p>Zdecydowana większość uczniów czuje się akceptowana.</p>	<p>odporność psychiczną uczniów w sytuacjach trudnych.</p> <p>Kształtowanie pozytywnych postaw i akceptacji polskich uczniów wobec kolegów z Ukrainy</p> <p>Wspieranie uczniów mających traumę związaną z wojną, tęsknotą, lękiem, zmiana otoczenia</p> <p>Organizacja wsparcia rzeczowego</p> <p>Włączanie polskich uczniów do pomocy w nauce</p>	<p>Wśród problemów najczęściej zgłaszanych przez uczniów ukraińskich są: znajomość j. Polskiego, trudności w nauce.</p>	<p>Diagnoza potrzeb uczniów na poziomie klasy.</p> <p>Reagowanie na sygnały świadczące o samopoczuciu i problemach ucznia.</p> <p>Udział w dodatkowych lekcjach j. polskiego w szkole.</p> <p>Pomoc w zorganizowaniu i zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach dodatkowych (także wolontariat).</p> <p>Działania integrujące zespoły klasowe.</p>
--	---	--	---	---

		uczniom cudzoziemskim Działania integrujące zespół klasowy -Przybliżanie polskiej i ukraińskiej tradycji i kultury		Współpraca wychowawcy i na-li z rodzicami. Współpraca z dyrekcją szkoły i specjalistami szkolnymi.
--	--	--	--	---

XII. STRATEGIE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE

Ważne jest, aby w działania wychowawczo – profilaktyczne zaangażowali się wszyscy nauczyciele, rodzice i środowisko lokalne. Zadaniem osób odpowiedzialnych za przedsięwzięcia w ramach realizacji programu jest więc stwarzanie sytuacji, w których wszyscy członkowie środowiska aktywnie uczestniczą w zadaniach, dzielą się swymi odczuciami i doświadczeniami, stosują je w interakcjach z innymi oraz zdobywają wiedzę teoretyczną.

Przykładowe metody:

- podające (przyswajanie): opowiadanie, wiersz, piosenka, praca z tekstem itp.
- aktywizujące (przeżywanie): drama, wystawa, turniej, pokaz, pogadanka itp.
- praktyczne (działanie): ćwiczenia, trening, projekt itp.
- problemowe (odkrywanie): gry dydaktyczne, burza mózgów itp.

Formy pracy:

- praca indywidualna
- praca w parach

- praca w małej grupie
- praca z pomocą nauczyciela
- formy zorganizowane (zajęcia)
- porady, warsztaty, konsultacje, szkolenia

Sposoby realizacji zadań wychowawczo - profilaktycznych programu w pracy stacjonarnej/zdalnej:

- godziny do dyspozycji wychowawcy klasy
- spotkania uczniów ze specjalistami szkolnymi (pedagog, psycholog, n-l logopeda, n-l terapeuta pedagogiczny, doradca zawodowy)
- spotkania uczniów z funkcjonariuszami Policji oraz Straży Miejskiej
- spotkania z rodzicami
- prowadzenie rekomendowanych programów psychoprofilaktycznych (**np. Spójrz inaczej, Bezpieczna szkoła**).

XIII. DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA SZKOŁY

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- Wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- Wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych;
- Wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- Wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- Realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;

- Poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji;
- Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;
- Włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- Wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej;
- Wzbudzanie poczucia przynależności do grupy;
- Umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (integracja, włączenie uczniów z Ukrainy);
- Utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19;
- Rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- Budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej, poznawanie kultury i tradycji narodowych uczniów spoza granic Polski;
- Przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;
- Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;
- Troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- Zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- Znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły;
- Promowanie zdrowego stylu życia;
- Kształtowanie nawyków prozdrowotnych;
- Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);

- Eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej;
- Zapoznavanie uczniów z zagrożeniami związanymi z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji;
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość;
- Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem;
- Uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

XIV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy i organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a

działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),

- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – wg *Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”* rekomendowane są „zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19,

- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie, rozpoznają także potrzeby i problemy uczniów z Ukrainy
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują Plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z długotrwałego trwania w stanie epidemii COVID-19,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym uczniów z Ukrainy (potrzeby emocjonalne, edukacyjne, rzeczowe),
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,

- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Pedagog specjalny:

- Pedagodzy specjalni w ramach tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, realizują:

1) zajęcia w ramach zadań związanych z:

- a) rekomendowaniem dyrektorowi szkoły do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa dzieci i młodzieży w życiu szkoły i oraz dostępności, o

której mowa w *ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079)*

b) prowadzeniem badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły we współpracy z nauczycielami,

c) wspieraniem nauczycieli w:

- rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń, utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
- udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
- dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
- doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów,

d) rozwiązywaniem problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,

e) dokonywaniem wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dzieci i młodzieży objętych kształceniem specjalnym, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie *art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe* oraz w przepisach wydanych na podstawie *art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* – w przypadku nauczycieli zatrudnionych w szkołach (...),

f) określaniem niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia,

g) udzielaniem uczniom, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej o której mowa w przepisach wydanych na podstawie *art. 47 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14*

grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,

h) prowadzeniem zajęć rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych i socjoterapeutycznych

2) zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – w przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, szkołach podstawowych.

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- współpracuje ze Szkolnym Klubem Wolontariatu i organizuje akcje charytatywne dla osób potrzebujących, m. in.
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego uczniów szkoły
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Doradca zawodowy:

- Przygotowuje młodzież do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.
- Świadczy pomoc w zakresie podejmowanych decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Udziela uczniom pomocy w wyborze i selekcji informacji dotyczących edukacji i rynku pracy, zgodnie z planowanym przez nich kierunkiem rozwoju zawodowego.
- Przygotowuje rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Wspiera działania szkoły mające na celu optymalny rozwój edukacyjny.

XV. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

Miejska Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Karola Miarki ma swojego patrona, logo, sztandar i hymn. Przyjeliśmy jako swój cel kształtowanie postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów poprzez nauczanie szacunku do symboli i barw narodowych, historii, tradycji narodowych i lokalnych.

Na stałe imprezy szkolne składają się wydarzenia:

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego (w tym pasowanie na ucznia klasy pierwszej szkoły podstawowej)
- Dzień Edukacji Narodowej
- Święto Niepodległości
- kiermasze świąteczne
- spotkania wigilijne
- zabawy karnawałowe
- Dzień Babci i Dziadka
- Dni Integracji
- uroczyste zakończenie roku szkolnego, pożegnanie klas 8.

XVI. EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Celem ewaluacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego jest zbadanie jego efektywności oraz monitoring realizacji założonych działań. Ewaluacja programu będzie prowadzona zgodnie z wyznaczonym harmonogramem Planu Pracy Szkoły. Przy badaniu zostaną użyte następujące metody badawcze: obserwacja, ankieta, wywiad oraz analiza dokumentów.

Wyniki badań ewaluacyjnych zostaną opracowane i przedstawione w raporcie.

XVII. PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU

W trakcie realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego Szkoły będziemy współpracować z następującymi instytucjami:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczną w Knurowie w zakresie:
  - a. poradnictwa i orzecznictwa psychologiczno-pedagogicznego,
  - b. poradnictwa rodzinnego,
  - c. poradnictwa zawodowego.
2. Policję w zakresie:
  - a. interwencji w sytuacjach łamania norm prawnych,
  - b. udziału w prelekcjach profilaktycznych i akcjach informacyjnych,
3. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Dział Interwencji Kryzysowej w zakresie:
  - a. udziału w prelekcjach profilaktycznych i akcjach informacyjnych,
  - b. pomocy uczniom i ich rodzinom w sytuacjach kryzysowych.
4. Sąd Rodzinny i Nieletnich w zakresie:
  - a. egzekwowania obowiązku szkolnego,
  - b. egzekwowania obowiązków opiekuńczych od rodziców w przypadkach zagrożenia dobra dziecka
5. Kuratorów społecznych i zawodowych.
6. Straż Miejską w zakresie:
  - a. prelekcji,
  - b. pogadanek profilaktycznych,
7. Organizacje rządowe i pozarządowe wspierające pracę wychowawczo-profilaktyczną szkoły.

XVIII. UCHWALENIE PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Uchwalenie naszego programu wychowawczo - profilaktycznego modyfikowanego na rok szkolny 2023/2024, należy do kompetencji Rady Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną, o czym mówi ustawa Prawo oświatowe:

Art. 26. 3. Jeżeli Rada Rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z Radą Pedagogiczną w sprawie programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26, program ten ustala Dyrektor szkoły lub placówki w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Program ustalony przez dyrektora szkoły lub placówki obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

4. W szkołach i placówkach, w których nie tworzy się Rad Rodziców, Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły lub placówki, o którym mowa w art. 26, uchwała Rada Pedagogiczna.

ZAŁĄCZNIKI

**1. PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH W ROKU
SZKOLNYM 2023/2024**